

POKROK

PUBLISHING CO.

vydáva POKROK ZÁPADU

a místní vydání

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějte se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Pan Taft se dostal do úřadu bez opise a z něj zase bez opise.

Byl to tak zvaný "tichý" hlas, který dne 5. listopadu udělal ten největší rámus.

Zbývá jen vybojovati, kdo bude největším mužem v naší vládě na příští čtyři roky, zdali Bryan, Hearst, Clark nebo Underwood.

Turek, který má nejjistější postavení v Evropě, jest ten, který stojí na pražském Karlově mostě. Zůstane u Čechů i když Slované vyženou Turky z Evropy.

Vítězi patří kořist. Venkovští poštovníci se připravují k stěhování a demokratičtí předáci malých městeček již si vybírají své ručitele.

Nu, a teď budeme čekat, jak trusty padnou, cena životních potřeb klesne a mzdy zůstanou jako dosud. Rok 1913 měl by přinést naší zemi veliké změny. Přáli bychom si, aby byly k dobrému.

Budoucnost bude souditi presidenta Tafta spravedlivěji než rozvášněná a svedená přítomnost. Taft vydobyl si své jméno v historii jako tichý, poetický a upřímný pracovník pro to, co dle svého poetického přesvědčení považoval za nejlepší pro náš národ.

Socialisté sice ukázali velikou sílu, ale o to nejlepší co měli, přišli — zastoupení v kongresu. Berger byl štikou v rybníce a zasloužil si již proto znovuzvolení. Zdá se, že ani socialisté nejsou ku svým soudruhům vděčnějšími než příslušníci jiných stran.

Asi pět set tureckých vojáků, bosých a v rozedraných uniformách přeběhlo do Rakouska, kdež byli rozděleni do různých posádek; část jich byla dopravena až do českého Liberce. Ministerstvo vojenský hodlá pomoci jich uspořádat válečné kursy pro vojáky i generály, aby v případě války věděli, jak se z bitvy utíká.

Válka na Balkáně není náboženská, nýbrž bojuje se za svobodu ujařených národů balkánských — za lidská práva. Turci dokázali svoji neschopnost vládnouti v Evropě a proto musí se vzdáti svého panství. Samostatné balkánské státy, jak se dnes poměry jeví, jsou a to uskutečnění spojení balkánských Slovanů i přes hlavu Evropských velmocí.

Hilger je prý nevinný. Hrůzovou zabil jistý švec, jménem Šmekal, který prý se k tomu přiznal. Je to patrně smyšlenka, která má za účel nové vyšetřování vraždy v Polsku z r. 1897. Podobných smyšlenek již bylo více a všechny mají jediný účel. Osvobodit Hilsera a smýšliti podzvěsti o rituální vraždě.

V Čechách došlo to již tak daleko, že anarhistická vláda rakouská sama volá poslanec do sněmu. Za Domatlicko a Klatovsko nomádové řádů z obou kandidátů absolventů smyšlenek již bylo více a všechny mají jediný účel. Osvobodit Hilsera a smýšliti podzvěsti o rituální vraždě.

byla na rozporu, má-li počítati 17 prázdných listků do úhrnného počtu, čili nic. Pěkné poměry vládnou v Čechách. Božně Vikové-Kunětické, která byla komisí volební prohlášena za zvolenou, místopředsedství certifikát odpírá, p. Svobodovi, který nebyl prohlášen volební komisí za zvolenou, místopředsedství certifikát vydává. Čechům v Americe může býti jen líto, že charakter českého lidu dá si líbiti takovou libovůli vlády. Kdyby bylo jen trochu hrůz, a smyslu pro čest, vyprávěl by lid již dávno celé mladočeskství z politiky.

Jest třeba pouze souhlasu ještě čtyř států, aby byla ratifikována změna ústavy, připouštějící vládní daň z příjmů. Louisiana a Ohio mohou býti považovány za jisté a nepochybuje se o tom, že zbývá jen dva se také seženou. Tím však nebude ještě zavedena daň, nýbrž dáno pouze kongresu právo ji uzákoniti. Pochybuje se o tom, že kongres tak učiní, leč by toho bylo nutné třeba k udržení vládních příjmů. Dosud toho třeba není, jelikož příjmy dosavadní převyšují výdání. Snížením cla by ovšem potřeba taková mohla nastati, ale demokratická strana jest slibem vázána udržeti clo postačitelne pro příjmy vládní i bez daně z příjmů.

Člověk musí býti velkým v porážce, má-li býti velkým ve chvíli vítězství. Jak krásně zrcadlí se americký charakter v jednání všech tří našich kandidátů presidentství. Wilson, vítěz, skromně a jaksi až stydlivě přijímá z rukou lidu tu největší čest, jaké může kdo ve světě dosíci. President Taft s úsměvem se kloní vůli lidu a přeje svému vítěznému oponentovi všeho dobra. Roosevelt pak před rodinným krbem těší se z výsledků své práce a gratuluje americkému národu k jeho rozhodnutí. V noci volební statistice občanů, kteří před několika hodinami byli politickými odpárci, jása a aplauduje vítězům, potřásá si vzájemně ruce a slibuje dobrou vůli a součinnost v společné práci pro blaho národa a dobro vlasti. Naše cesty mohou býti rozličné, ale vůli máme všichni rovnou, demokracii, republikáni, progresisté a socialisti. Wilson nastoupí presidentský úřad s celým 100 millionovým národem za sebou sjednoceným a připraveným podporovati ho ve všem dobrém, důvěřujícím jeho poctivosti a neochvějným v důvěře v neporušitelnost jeho charakteru. V tom spočívá základ velikosti, síly a nepřemožitelnosti našeho národa. My všichni jsme napřed americkými občany a pak teprve republikány nebo demokraty.

V následujícím porovnává se hlas odevzdaný pro Wilsona a hlas proti němu, rozdělený ovšem mezi Roosevelta a Tafta:

Stát	Wilson	Roose.
Alabama	280	285
Arizona	100	140
Connecticut	73	100
Delaware	22	24
Idaho	24	44
Illinois	403	652
Indiana	279	311
Iowa	231	371
Kansas	155	202
Maine	50	74
Maryland	112	111
Massachusetts	170	292
Michigan	190	405
Minnesota	145	245
Montana	44	49
Nebraska	109	132
Nevada	8	8
New Jersey	168	211
New Hampshire	34	50
New York	650	737
North Dakota	35	52
Ohio	404	482
Oregon	50	75
Pennsylvania	384	697
Rhode Island	30	43
South Dakota	55	60
Utah	35	53
Vermont	15	45
Washington	95	200
Wisconsin	146	160
Wyoming	16	22
Celkem pro Wilsona	4,215,000	
Pro Tafta a Roosevelta	6,312,000	

DEMOKRATICKÉ VÍTEZSTVÍ VE SVĚTLE CIFER.

Národ promluvil a vítězná demokracie jása, opojena vítězstvím. Je zbytečno rozbitati nyní, proč a jak se to stalo. Pan Wilson jest zvolen presidentem — poněvadž dostal více hlasů, než který z jeho druhých protivníků, ale to heraldované vítězství není tak veliké, když se na ně podíváme hezky z blízka a srovnáme všechny hlasy všech kandidátů a hlavně když porovnáme je s volbami předešlými, které skončily republikánským vítězstvím.

Ve světle těchto cifer jeví se celé demokratické vítězství jako ilustrace starého rčení:

Když se dva o něco perou, třetí z toho má užitek.

Zatím co se Roosevelt pral s Taftem o presidentský stolec, Wilson se na něj pěkně usadil. To je vše, co se stalo.

Dokážeme to zde číselně. Porovnejme hlas odevzdaný pro Bryana roku 1908 v severních státech s hlasem, který dostal v nich Wilson. Cifry jsou udány okrouhle v tisících:

Bryan	Wilson	
California	327	280
Colorado	126	100
Connecticut	68	73
Delaware	22	24
Idaho	36	44
Illinois	450	403
Indiana	338	279
Iowa	200	231
Kansas	161	155
Maine	35	50
Maryland	115	112
Massachusetts	185	170

Michigan	175	190
Minnesota	109	145
Montana	29	44
Nebraska	131	109
Nevada	11	8
New Jersey	182	168
New Hampshire	33	34
New York	667	650
North Dakota	32	35
Ohio	502	404
Oregon	38	50
Pennsylvania	448	384
Rhode Island	24	30
South Dakota	40	55
Utah	42	35
Vermont	11	15
Washington	58	95
Wisconsin	166	146
Wyoming	14	16

Bryan r. 1908... 4,585,000 hlasů
Wilson r. 1912... 4,612,000 hlasů

Při tom musíme počítati, že hlas v Californii byl spojený hlas republikánů a demokratů. Taft nedostal se na hlasovací listek a republikáni, rozhořčení nespravedlivým zákonem, nemajíce svého kandidáta na listku, hlasovali šmahem pro Wilsona. Těch bylo, dle doznání samotných demokratických časopisů 150,000, tak že demokratický hlas pana Wilsona je ve skutečnosti jen 4,462,000.

Nejzajímavějšími jsou v cifrách těchto států New Jersey a Nebraska. Ve svém vlastním státě New Jersey dostal Wilson o 14,000 hlasů méně než Bryan roku 1908 a v Nebrascce o 23,000 hlasů méně než Bryan v předešlé presidentské volbě. V Coloradu ubylo demokratům 26,000 hlasů, v Illinoisu 47,000, v New Yorku 17,000, v Ohio pak došla 98,000 hlasů, v Pennsylvanii dostal Wilson o 64,000 hlasů méně než Bryan, ve Wisconsinu o dvacet tisíc.

V následujícím porovnává se hlas odevzdaný pro Wilsona a hlas proti němu, rozdělený ovšem mezi Roosevelta a Tafta:

Stát	Wilson	Roose.
California	280	285
Colorado	100	140
Connecticut	73	100
Delaware	22	24
Idaho	24	44
Illinois	403	652
Indiana	279	311
Iowa	231	371
Kansas	155	202
Maine	50	74
Maryland	112	111
Massachusetts	170	292
Michigan	190	405
Minnesota	145	245
Montana	44	49
Nebraska	109	132
Nevada	8	8
New Jersey	168	211
New Hampshire	34	50
New York	650	737
North Dakota	35	52
Ohio	404	482
Oregon	50	75
Pennsylvania	384	697
Rhode Island	30	43
South Dakota	55	60
Utah	35	53
Vermont	15	45
Washington	95	200
Wisconsin	146	160
Wyoming	16	22
Celkem pro Wilsona	4,215,000	
Pro Tafta a Roosevelta	6,312,000	

V severních státech jest Wilson o dva miliony hlasů pozadu.

K tomu přistoupí ještě hlas socialistů, který dle všeho dostoupí výše jednoho milionu, nebo nebudou alespoň daleko této cifry. V Illinoisu ku př. bylo dáno 75,000 socialistických hlasů, v Ohio asi 100,000 a tolikéž v Pennsylvanii.

Při psaní tohoto článku nemáme ještě konečný výkaz o hlasu socialistů, ale vše nasvědčuje milionu hlasů a hlasu prohibiční až čtvrti milionu jako obyčejně.

Na demokratickém jihu byly hlasy rozděleny takto:

Stát	Wilson	Roose.
Alabama	90	30
Arizona	15	15
Arkansas	75	54
Florida	33	11
Georgia	92	26
Kentucky	214	212
Louisiana	60	11
Mississippi	65	3
Missouri	351	360
New Mexico	18	15
North Carolina	145	90
Oklahoma	125	100
South Carolina	60	31
Tennessee	133	50
Texas	204	74
Virginia	78	39
West Virginia	109	131
Celkem pro Wilsona	1,867,000	
Celkem proti Wilsonovi	1,252,000	

Do toho není započítán hlas socialistů, který v Georgii, Missourii, West Virginii a Oklahomě byl neobyčejně silný, ani hlasy prohibiční, tak že konečné cifry ukáží, že milionová absolutní většina, kterou dostal Bryan na jihu svrkla se demokratům na polovinu.

Všichni Rooseveltovi protivníci dohromady... 5,817,162
Rooseveltova absolutní většina nade všemi protivníky byla 1,805,324 hlasů.

R. 1908 dostal Taft... 7,678,908
R. 1908 dostal Bryan... 6,409,104
R. 1904 dostal Parker... 5,007,911
R. 1904 dostali ostatní... 809,251

Všichni Taftovi protivníci dohromady... 7,209,524
Taftova absolutní většina nade všemi protivníky byla 469,384 hlasů.

Letošní výsledek jeví se takto: Pro Wilsona... 6,391,000
Pro Roosevelta... 4,310,000
Pro Tafta... 3,360,000
Pro Debe... 875,000
Ostatní... 350,000

Všichni Wilsonovi protivníci dostali celkem... 8,920,000
Zůstal tedy Wilson za nimi o 2,400,000 hlasů pozadu.

Všechny hlasy odevzdané přibližně 15,500,000, z čehož polovina je 7,750,000, schází tedy Wilsonovi do nadpoloviční většiny hlasů jeden a čtvrt milionu.

A to bylo křik! Pan Bryan se může smát Wilsonovi do hersti, neb byl i za své zdrcující porážky oblíbenějším mužem v národě, než jest Wilson za svého obrovského vítězství.

MIKULÁŠ ALEŠ.

(K šedesátiletému jubileu mistrovi.)

Nelze neznati tohoto vzácného jména, nelze je nemilovati. Všude, v zapadlých vískách jest známo právě tak, jako ve střediskách kulturních ve městech. Dělník v továrnách i prostý venkovan zná charakteristické tahy jeho, zná je když ne od jinu, aspoň z kreseb, jež Aleš maluje k národním českým písničkám a jimiž bývají ozdobeny mnohé kalendáře.

Mikuláš Aleš! Nejméně již proto nejpopulárnější malíř český, miláček českého národa, právě tak, jako jím byl geniální pěvec "Písní otroka", Sv. Čech, spatřil světlo světa dne 18. listopadu r. 1852 v malé chaloupce v jihočeském městečku Mirošovicích, kde otec jeho byl obecním písařem. — Později přestěhoval se do Písku a pak do Prahy, kde starší synové počali studovati. Avšak již po roce vrátil se otec z Prahy do Mirošovic a oba synové o té doby studovali v Písku. R. 1862 byl dán na studii nejmladší syn Mikuláš. — Všichni tři studentéi bydlili společně se svým strýcem, Tomášem Famfulem, který se stal o celou domácnost.

Na rozvoj ducha Alešova působilo mnoho dejmů. Vyravování jeho strýce o válce, o vojácích, koních a čirých krajinách, vliv nadaného bratra Jana, který byl výborným kreslířem, jakož i vedení Adolfa Heyduka, jenž jej vyučoval kreslení na písecké reálce, mnoho získaly pro rozvoj uměleckých snah a vlasteneckého ducha Alešova.

Bratří Alešovi zemřeli dříve než Mikuláš dostal reálku. Nejstarší František podléh zákeřným souhotinám r. 1865 a o dvě léta později Jan ukončil svůj život sebevraždou. Mikuláš zůstal se svým strýcem sám. R. 1869 absolvoval píseckou reálku a téhož roku zemřela mu jeho milovaná matka.

Po prázdninách odebral se Mikuláš do Prahy, již došla sám. Šel tam, kam jej všechny tužby vedly, na malířskou akademii, kde pobýl až do r. 1875. Jako každý talent i nadání Alešova brzo bylo objeveno. Byl to zejména ředitel akademie Belgičan Jan Swerts, který dovedl oceniti Alešovo nadání. Umění Alešovo od prvního počátku mělo ráz čistě národní. Již na akademii provedl samostatnou

práci "Čechie ve slávě". Také rozměrnější práce vznikly ještě na akademii. Byl to historický obraz Jiří z Poděbrad. Druhý jeho větší obraz byl Zajetí krále Václava IV., jež dokončil r. 1876.

Po absolvování akademie Aleš konal cesty po Čechách a při nich zevrubně studie krojí a typů. Později též po Itálii cestoval. V Čechách však všímal si netoliko současného života, ale mocným dojmem naň působila též místa, k nimž vázala se nějaká pověst historická. Z toho pramene pravděpodobně vzniklo nejslavnější Alešovo dílo cyklus "Vlast". Jméno Alešovo proniklo na veřejnost tehdy, když zvítězil v soutěži, vypsané na nejlepší práce pro výzdobu Národního Divadla r. 1879. Od té doby jeho sláva rozšiřila se po všech vlastech českých, a za hranicemi. R. 1882 dokončil svoji práci Smysly a Pochod Rakoczyho. — Také ilustroval hojně časopisů belletrických a humoristických, které vynikají takovou rázovitostí, že lze je poznati na prvý pohled, aniž by musily býti ozdobeny charakteristickými tahy Alešova podpisu. Krásně ilustroval též Ohlasy písní ruských od Čelakovského a Rukopis Královédvorský. Také dekorativní malby jeho jsou známy.

Aleš je umělec naprosto originální, svérázný. Jeho umělecká individualita nese se směrem, který byl založen Manesem a jest čistě český. Pokud se týče invence a poetického vyjádření, jest Aleš nejpřednější malíř českým. — Druhy mu bylo i vytýkáno, že má jeho komposice silně nedostatky zevní, pro které myšlenka jeho nepřichází k výrazu úplnému, o všem neprávem. Mladá generace obhájila skvěle Aleše, tak že dnes stojí na vrcholu českého umění, jako největší jeho reprezentant — na které místo vždy patřil.

Romanopisec Rais jest jeho věrným přítelem. Na obálkách jeho oblíbených románů viděti nezřídka kresbu Alešovu. Napsal o Alešovi před 10 léty tato zlatá slova: "Aleš zajal mne pracemi svými hned před pětadvaceti lety, a od té doby jsem jeho. Prostě, nenádherně bývaly, ale mluvily a — s jakou vroucností! V tom je Alešova síla: jednoduchými prostředky velikého dosahuje účinku. Nad kresbou jeho dovede se hlava dlouho sklánět a nově a nově detaily pozorovat, jeden druhého rozkošněji. Za Aleše nemusí navštívit jiný, jeho obrazy hovoří samy.

Pozorujme jen Alešovy obrázky, do nichž vtělil vzpomínky svoje z mládí, vzpomínky, jichž má plnou hrud, pohleďme na ty venkovské pastvy v luzích a pláních, na putující školáčky, koledníky, dráteníčky, cikánata, komedianty, maskary, na vzpomínky z toulek v lesích, kolem vod, na náklady vánoční a velkonoční, na obrázky z životy rolníkůva, ze svateb i pohřbů: Co všecko probudí se v duši, jaké to vzpomínky se rozehrají!

Mladost českého dítěte venkovského, v starověké prosté domácnosti vřehovaného, názory, přelité v duši umělcovu z duší starostlivého otce, milující matere, dobrého zkušeného strýce Tomáše (ten v Alešových vojenských obrazech znova žije), život uccí kamarádů doma i v přirodě, celá jasná duše českého dítěte, rázovitost a moudrost strejčků a tetek, dědeček i babiček a písněmi jejich, pověstmi a pohádkami: vše hledí, směje se a jása z kreseb Alešových. Dojmy mladosti jsou nejsilnější, a Aleš zhladěl se přilisi do studánek lidové mysli, z hluboka napil se z křísťalového zdroje a jako synek z pohádky navždy zůstal očišťován. Když zahledíme se na takový jeho obráček vánoční, posvícenský, masopustní, ze žní, z ponti, na náladové kresby májové, z nichž výská rozehraná příroda se všemi čary a kouzly, z vodňky i ženskami, na jeho podzimní stráně s přelícím listím a hejny odletajících ptactva, a honci v poli, s osamělými topoly a břítami, s šerou zříceninou, osamělým kostelíčkem, nebo na jeho náklady zimní a tichými, nehnutými, těžce zachumelenými lesy, s nabalenými dětmi, jdoucími na děti se zapadanými dělními, s dělečky a babkami jako živými, cítíme, jak se ve všem tom Alešova česká duše zrovna rozepívala. Ano, rozepívala!

V pracích Alešových je život národa našeho od dána až do našich časů; s národem svým umělec žije, pracuje, teší, doufá, a práce jeho praví, jak ho má rád! Kolik už provedl historických postav, kolik velikých výjevů! Mnoho postav z historie naší vybauveme si dnes už tak, jak Aleš nám je předvedl. To je tím, že čím byli, je v nich! Ti lidé, dávno mrtví, z obrazů Alešových sami mluví, události ožívují. Hrdlo se při nich stahuje, a zas krev rozvíří. Jednou budou u nás žasnout a divit se, jaký to byl muž, jenž dovedl tak vytvořit starý cyklus "Vlast", "Život vělebných Slovanů", "Prahy", listy z eposu je husitské, slizami zalité stránky z doby poblohorské a z let utrpení lidu seleského!

Při stavbě Národního divadla měl štěstí, že mohl tam provést svůj prvý velký sen "Vlast", — při pracích v museu naň vzpomenu nebylo; bude mu někde dána možnost, aby zachoval budoucím aspoň největší vidiny své?

Aspoň dvě knihy z Alešových prací kéž je možno dáti našim dětem: český život, českou historií — a učít je v nich číst.

Aleš je vtělené českství. Aleš je veliký básník! Básněmi jsou jeho obrazy, proto se nemůžeme od nich odtrhnout, ať jsou již na stěnách neb jenom na listech knih. Poesie českého kraje, duše lidu našeho pracovitého, houzevnatého, hloubavého, milujícího a při tom veselého je v nich. Mistr Mikuláš — abych se prostonárodně vyjádřil — má ty naše šibaly a podávky dobře pronuknuty!

A jaký je Aleš člověk! Dobrák, jenž by srdce rozdělil, upřímný, veselý, vtipný, neúnavně pracovitý, skromný, a umělecký štít jeho světlí nepokynutým jasem. Pro rodinu svou dýše. Vtělená poesie."

Dr. J. F. Scheffčík,

...vnuče se vřadnu...

OČNÍM, UŠNÍM, NOSNÍM A HRDELNÍM NEDUHŮM.

Čas hodiny: 1. Ráno od 9 do 12 hodin. Odpoledne od 1.30 do 5 hodin.

Číslovna: 2013 Masonic Temple, roh Hennepin Ave. and 6th St. No. 5-20

Telefon: N. W. Main 4670. T. S. Center 4788. Res. T. S. Calhoun 3648.

MINNEAPOLIS, MINN.

Dr. F. A. Sedláček

OMAHA, NEB.

Číslovna: 1370 So. 13th Street

pro Hotelu Prague. Tel. 4012

RESIDENCE: 1451 So. 11th Street

Tel. Douglas 4286.

Dopoledne Dr. Allisonem v nemocnici.

V ÚŘADOVNĚ od 1 do 4 hod. odpo.

V neděli od 9 do 11 hod. dopol.

Dr. F. H. Kučera